

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра державно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЗАГАЛЬНІ ЕТИЧНІ ВИМОГИ ПРАВНИЧОЇ ПРОФЕСІЇ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти:
галузь знань:
спеціальність:
освітньо-професійна програма
вид дисципліни:
факультет:

другий (магістерський)
D Бізнес, адміністрування та право
D8 Право
Право
обов'язкова
юридичний

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету
«28» серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК: Вікторія ЗАКРИНИЦЬКА, доцент кафедри державно-правових дисциплін

Програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету

Протокол від «27» серпня 2025 року № 12

Завідувач кафедри
державно-правових дисциплін

Наталія ГРИШИНА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю 081 Право

Гарант освітньо-професійної програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти «Право»
доктор юридичних наук, професор

Віталій СЕРЬОГІН

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Загальні етичні вимоги правничої професії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр»

Спеціальності D8 «Право»

---

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Професійна етика юриста» є формування у студентів цілісного уявлення про існуючі етичні засади юридичної діяльності у різних професійних напрямках. Дана дисципліна спрямована на оволодіння знаннями щодо базових моральних цінностей властивих юридичній діяльності взагалі та специфічним аспектам професійної етики окремих юридичних професій, а також практичних навичок щодо вирішення етичних завдань, що виникають під час здійснення професійної діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування у студентів сталих уявлень про етичні засади професійної юридичної діяльності;
- формування навичок оцінювання професійної поведінки з точки зору їх відповідності моральним принципам;
- формування здатності оцінювати з точки зору моральності ситуацій, що потребують юридичної кваліфікації та ураховувати етичну компоненту у прийнятті рішень;
- формування власних етичних переконань.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування наступних загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей: здатність до абстрактного аналізу та синтезу (ЗК1); Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК3); здатність до адаптації та дії у новій ситуації (ЗК4); здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово (ЗК5); здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6); здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК7); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)(ЗК8); здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК9); здатність розробляти проєкти та управляти ними (ЗК10); здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК9); здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника (СК12).

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
20 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
60 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти мають досягти таких результатів навчання:

- співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (ПРН-2);
- обгрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (ПРН-6);
- використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції (ПРН-11);
- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (ПРН-17).

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ ЕТИКИ

Тема 1. ЕТИКА ЯК НАУКА ПРО МОРАЛЬ. ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ ЕТИКИ

Предмет і завдання етики як науки про мораль. Мораль як соціальний регулятор, її співвідношення з іншими регулятивними системами. Соціальні функції моралі.

Моральна свідомість. Індивідуальна і суспільна мораль. Моральні мотиви, норми, принципи, цінності.

Критерії моралі. Категорії добра і зла, їх співвідношення та взаємообумовленість. Морально-етичний ідеал. Моральна оцінка людської поведінки та її критерії.

Моральний вибір та відповідальність особистості. Поняття свободи волі. Свобода як моральна цінність, її взаємозв'язок із необхідністю. Парадокси свободи, її види. Свобода як пізнана необхідність. Обов'язок та моральна необхідність.

Категорії совість, сумління, сором, честь, гідність, справедливість та їх зміст.

Моральний сенс життя.

Тема 2. ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ПРАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Юридична етика як складова етичної науки. Професійна мораль як предмет юридичної етики. Юридична етика і право. Моральна, політична, психологічна, інтелектуальна культура юриста та їх зв'язок із юридичною етикою.

Зміст та завдання професійної етики. Види юридичної етики. Структура та норми юридичної етики. Джерела юридичної етики.

Моральні вимоги до поведінки юристів. Професійної відповідальність та її зміст. Принципи професійної відповідальності. Види та форми професійної відповідальності.

Розділ 2. ВИДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

Тема 3. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА СУДДІВ

Етика судочинства. Кодекс суддівської етики. Загальні моральні вимоги до судді та до його взаємовідносин з іншими учасниками судового процесу. Етика судової риторики. Етика судового рішення. Етика позасудової поведінки суддів.

Етика працівників апарату суду.

Тема 4. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА АДВОКАТІВ

Етичні засади адвокатської діяльності. Правила та принципи адвокатської етики.

Етика адвоката у цивільному та адміністративному судочинстві. Етика адвоката у досудовому слідстві. Етика адвоката у судовому процесі. Етика адвоката у спілкуванні з клієнтом. Адвокатська таємниця як складова адвокатської етики.

Корпоративна етика адвоката. Відповідальність за порушення адвокатської етики.

Тема 5. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПРОКУРОРІВ

Етичні засади прокурорської діяльності. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Прокурорська етика у наглядовій діяльності. Прокурорська етика у досудовому слідстві. Прокурорська етика у судовому процесі.

Корпоративна етика прокурорів. Етика позаслужбової поведінки прокурорів. Відповідальність за порушення прокурорської етики.

Тема 6. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Етичні засади у діяльності Національної поліції. Правила етичної поведінки поліцейських. Етика позаслужбової поведінки працівників Національної поліції.

Тема 7. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА НОТАРІУСІВ

Етичні засади діяльності нотаріусів. Правила професійної етики нотаріусів України. Етичні вимоги при вчиненні нотаріальних дій. Корпоративна етика нотаріусів. Відповідальність нотаріусів за етичні порушення.

Тема 8. ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ

Поняття професійної деформації. Деформація моральної та професійної свідомості у

представників юридичних професій. Види професійної деформації. Вплив професійної деформації при зміні юридичної професії.

Тема 9. САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЯК ФОРМА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЮРИСТА

Теоретичний зміст професійної культури майбутніх юристів. Структурно-функціональний аналіз поняття професійної діяльності юриста. Праворозуміння як основа професійної культури юриста. Стратегія філософії розвитку професійної культури майбутніх юристів. Вдосконалення розвитку професійної культури юриста.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	с. р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи загальної теорії етики												
Тема 1. Етика як наука про мораль. Основні категорії етики.	13	4	2			7	13	1	2			10
Тема 2. Юридична етика	8	4	1			3	10					10
Разом за розділом 1	38	8	3			10	23	1	2			20
Розділ 2. Види професійної етики юристів												
Тема 3. Професійна етика суддів	12	2	1			9	11	1				10
Тема 4. Професійна етика адвокатів	12	2	1			9	11	1				10
Тема 5. Професійна етика прокурорів	6	2	1			3	11	1				10
Тема 6. Професійна етика працівників поліції	11	2	1			8	12		2			10
Тема 7. Професійна етика нотаріусів	8	2	1			5	10					10
Тема 8. Професійна деформація	6	2	1			3	6					6
Тема 9. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста	6	2	1			3	6					6
Разом за розділом 2	82	12	7			50	67	3	2			62
Усього годин	90	20	10			60	90	4	4			82

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Етика як наука про мораль	2	2
2	Основні категорії етики	1	
3	Юридична етика	1	
4	Професійна етика суддів	1	
5	Професійна етика адвокатів	1	
6	Професійна етика прокурорів	1	2
7	Професійна етика працівників поліції	1	
8	Професійна етика нотаріусів	1	
9	Професійна деформація	1	
	Разом	10	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття.	7	10
2	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття.	9	10
3	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття.	9	10
4	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття	3	10
5	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття.	8	10
6	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій.	5	10

	Підготовка до семінарського заняття.		
7	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття.	3	6
8	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Підготовка до семінарського заняття.	3	6
	Разом	60	82

6. Контрольна робота

Під час вивчення навчальної дисципліни «Загальні етичні вимоги правничої професії» студентами виконується контрольна робота.

Контрольне навчально-дослідні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Контрольне завдання полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою. Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються програмою навчальної дисципліни.

Контрольне завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника.

Контрольне завдання розвивають можливості самостійної роботи і застосовуються з метою поглибленого опанування матеріалом предмета.

За їх виконання зараховуються бали.

Контрольне завдання з дисципліни «Загальні етичні вимоги правничої професії» полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою

При підготовці індивідуальної навчально-дослідної роботи студентам слід дотримуватися таких правил:

- -назва роботи має коротко відобразити головну ідею, думку, покладену в основу дослідження;
- -схематично структура роботи повинна мати такий вигляд: теза-обґрунтування-доказ-аргумент-результат-перспективи.

Індивідуальна навчально-дослідна робота складається з титульної сторінки, змісту та переліку використаної літератури.

За структурою **реферат** складається із короткого вступу, двох або трьох розділів основної частини, висновків та списку використаної літератури. План написання реферату повинен мати внутрішню єдність і логіку, враховувати актуальність проблеми, її наукову розробленість та практичну значимість.

У **вступі** обґрунтовується актуальність проблеми, що вивчається, її практична значимість; формулюються мета й завдання дослідження, вказуються обсяг і структура реферату. Обсяг вступу не повинен перевищувати однієї сторінки комп'ютерного тексту.

Основна частина обсягом до 10 сторінок комп'ютерного тексту, викладеного у двох-трьох розділах, повинна містити виклад основних теоретичних положень, що визначають сутність і зміст предмета досліджуваної теми, з огляду на цілі й завдання

реферату; розгляд різних точок зору провідних фахівців з досліджуваних питань на основі аналізу літературних та інших інформаційних джерел; визначення пріоритетних питань, що підлягають першочерговому розв'язанню; аналізуються практичні матеріали, сучасні тенденції розвитку та особливості, притаманні галузі. На основі отриманих результатів розглядаються пропозиції, рекомендації, заходи щодо досягнення цілей згідно з темою реферату. При цьому студент повинен виявити самостійність та ініціативу.

Висновки є завершальним етапом виконаного студентом реферату. Вони повинні містити короткі підсумки за результатами дослідження та прикладного аналізу об'єкта дослідження з наведенням позитивних і негативних сторін, а також нереалізованих можливостей; перелік заходів, спрямованих на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта дослідження; отримані якісні та кількісні показники; можливі варіанти реалізації запропонованих у рефераті заходів.

До реферату має бути доданий список використаної літератури, складений відповідно до існуючих вимог.

Викладення матеріалу в рефераті повинно мати науковий характер, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, логічно послідовний. Пряме переписування матеріалів з літератури неприпустиме. Писати текст слід на одному боці аркуша, розбірливо, без помилок. У разі потреби слід робити посторінкові виноски.

- Обсяг роботи 12–15 друкованих сторінок основного тексту.
- Шрифт: 14.
- Інтервал: 1,5.
- Поля: верхнє – 2 см; нижнє – 2 см; ліве – 3 см; праве – 1 см.
- Нумерація сторінок у верхньому правому куті сторінки.

Теми рефератів

Реферат оцінюється в межах 20.

У випадку отримання студентом незадовільної оцінки, останній повинен усунути виявлені недоліки і повторно надати на кафедру реферат в установленій викладачем строк.

1. Предмет і задачі етики. Етика гуманістична і авторитарна.
2. Структура і специфіка етичного знання.
3. Етика як практична філософія.
4. Концепції походження моралі.
5. Морально-етичний зміст нових галузей етичного знання (екологічної етики, біоетики тощо).
6. Філософсько-етичний зміст поняття блага.
7. Категоричний імператив І. Канта. Сучасні визначення категоричного імперативу.
8. Моральне зло, його види, походження, сутність, субстанційність.
9. Проблема справедливості як конкретизація суспільного блага.
10. Причини конфліктів та шляхи їх подолання.
11. Вияви самотності в людському бутті.
12. Моральні проблеми та суперечності концепції спілкування Д. Карнегі.
13. Порівняльна характеристика уявлень про самотність у різних культурах.
14. Професійна мораль юриста: сутність, структура, функції.
15. Моральний зміст професійної діяльності юриста. Вчинок як першоелемент моральної діяльності.
16. Специфіка моральної свідомості юриста, її роль у духовному світі особи і регуляції професійної діяльності.
17. Законність у системі нормативного регулювання діяльності юриста.
18. Закон і моральна відповідальність юриста.

Критерії оцінки реферату

15-20 балів: студент має послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викласти матеріал; продемонструвати здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснити критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; продемонструвати здатність робити логічні висновки та узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовує фактичні та статистичні дані; продемонструвати знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників.

10-15 балів: студент вірно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності, або відсутня мінімально необхідна кількість висновків, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. В матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи. Або студент лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими. Реферат містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст.

До 5 балів: студент зовсім не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно. Текст реферату є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним реферату іншого студента на таку ж тему. У випадку отримання студентом оцінки нижчої 5 балів, останній повинен усунути виявлені недоліки і повторно надати на кафедру реферат в установленій викладачем строк.

Зразок контрольної роботи

1. У чому полягає соціальна значимість професії юриста?
2. Чи можна вважати етичні вимоги до юридичних професій виключно нормами моралі? Чому?
3. Які моральні цінності мають бути властивими професійному юристові? Розкрийте їх зміст у контексті професійної діяльності.
4. У чому полягає зміст конфлікту інтересів з точки зору професійної етики юриста?.
5. Що є основними причинами професійно-моральної деформації адвокатів?

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за відповіді на питання контрольної роботи дорівнює 10 балам. Відповідь на кожне питання оцінюється до 10 балів. Підсумкова оцінка виводиться як середньоарифметичне оцінок за кожне окреме питання.

Оцінка межах 8-10 балів виставляється, якщо студент демонструє чітке розуміння питання, що розглядається, аргументовано викладає свою точку зору на зміст проблеми та способи її вирішення, вільно володіє понятійним апаратом та правильно його використовує, демонструє знання не тільки основної але й додаткової літератури, впевнено та аргументовано відповідає на питання.

Оцінка 5-7 балів виставляється за умови, якщо студент в основному демонструє розуміння питання, що розглядається, досить аргументовано викладає свою точку зору на зміст проблеми та способи її вирішення, вільно володіє понятійним апаратом та правильно його використовує, але при цьому припускається несуттєвих помилок або неточностей.

Оцінка 4-6 балів виставляється, якщо студент в основному демонструє розуміння питання, що розглядається, може сформулювати свою точку зору на зміст проблеми та способи її вирішення, в основному володіє понятійним апаратом, але при цьому припускається суттєвих помилок або неточностей, неправильно використовує окремі правові категорії або не може належним чином аргументувати свою відповідь на поставлені питання.

Оцінка 1-3 бали виставляється, якщо відповідь студента не відповідає критеріям встановленим для попередньої оцінки, але студент демонструє окремі фрагментарні прояви знань стосовно поставленого питання.

7. Методи контролю

У навчальному процесі з дисципліни «Професійна етика юриста» використовуються такі види контролю: вхідний, поточний та підсумковий.

1. Вхідний контроль може проводитися перед вивченням нового курсу з метою визначення науково-педагогічним працівником рівня підготовки студентів до опанування дисципліни. Як правило, він проводиться на першому занятті навчальної дисципліни.

2. Поточний контроль проводиться науково-педагогічним працівником на всіх видах аудиторних занять. Основним завданням поточного контролю є перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником (для коригування методів і засобів навчання), так і студентами (для планування самостійної роботи).

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарських заняттях та лекціях, у формі колоквиуму (особливій формі поточного контролю), виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні заліку і враховуються науково-педагогічним працівником при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Поточна оцінка є сумою балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених робочою програмою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і полягає в оцінці знань студентів за результатами обговорення питань, запланованих для розгляду. Кожний студент у процесі семінарського заняття може отримати до 5 балів.

Оцінка у 5 балів виставляється, якщо студент демонструє чітко розуміння питання, що розглядається, аргументовано викладає свою точку зору, вільно володіє понятійним апаратом та правильно його використовує.

Оцінка у 4 бали виставляється за умови, якщо студент в основному демонструє розуміння питання, що розглядається, досить аргументовано викладає свою точку зору, вільно володіє понятійним апаратом та правильно його використовує, але при цьому припускається несуттєвих помилок або неточностей.

Оцінка у 3 бали виставляється, якщо студент в основному демонструє розуміння питання, що розглядається, може сформулювати свою точку зору, в основному володіє понятійним апаратом, але при цьому припускається суттєвих помилок або неточностей, неправильно використовує окремі наукові категорії або не може належним чином аргументувати свою відповідь на поставлені питання.

Оцінка у 1-2 бали виставляється, якщо відповідь студента не відповідає критеріям встановленим для попередньої оцінки, але студент демонструє окремі фрагментарні прояви знань стосовно поставленого питання.

3. Підсумковий контроль. Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового заліку. Контрольне завдання для заліку містить десять контрольних питань із кожного розділу навчальної дисципліни. Кожне з контрольних питань оцінюється максимальною оцінкою у 6 балів. Загальна кількість балів за результатами підсумкового контролю – 60.

Підсумкова оцінка складається із суми оцінок, отриманих під час семінарських занять та оцінки отриманої під час заліку.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами оцінки його роботи складає 100 балів.

7.1. Методи контролю у разі організації дистанційного навчання

У випадку проведення занять у режимі дистанційного навчання студенти зобов'язані прослухати лекцію за допомогою платформи Google Meet, перед тим ознайомившись із коротким викладом відповідної лекції, розміщеній у Google Classroom; Moodle. Після ознайомлення з матеріалами лекції, необхідно у письмовому вигляді виконати завдання для самостійної роботи, розміщені у матеріалах семінарських занять у Google Classroom. Завдання має бути виконано у терміни, вказані у завданні з урахуванням рекомендацій викладача. Кожне завдання оцінюється за п'ятибальною шкалою відповідно до критеріїв, викладених у п.7.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Сума	
Розділ 1		Розділ 2						Контрольна робота		Залікове завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
10	5	5	5	5	5	5	5	15	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для заліку
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Лозовой В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста. Х.: Право, 2004. 176 с.
2. Етика: навч. посіб. / [В. О. Лозовой та ін.]; за ред. В. О. Лозового; Нац. юрид. акад.

- України ім. Ярослава Мудрого. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 223 с.
3. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.

Допоміжна література

1. Етика правника: збірка тез доповідей і повідомлень учасників круглого столу (21 листопада 2019 р.) / за ред. Т. Б. Вільчик, Я. О. Ковальової. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 307 с.
2. Сущенко В. М. Європейські та міжнародні стандарти правничої професії в контексті функціонування правової системи України / В. М. Сущенко // Наукові записки НаУКМА. – 2016. – С. 22 – 25.
3. Сливка С. С. Юридична деонтологія: правнича етика. Професійна культура: підручник / С. С. Сливка; Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – [вид. 3-тє, перероб. і доп.]. – К.: Атіка, 2006. – 295 с.
4. Уманець О.В. Етикет у просторі спілкування та професійній діяльності юриста : [навч. посіб.]. / О. В. Уманець, М. В. Ценко. – Х.: Колегіум, 2011. – 147 с.
5. Чупринський Б. О. Філософсько-правові аспекти формування професійної культури майбутніх юристів: монографія / Б. О. Чупринський; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Захарчук В. В., 2012. – 140
6. Гладкий С. Ауторефлексивна модель правопізнання: педагогічні аспекти. Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис. Київ : КУП, 2017. № 2. С. 20-24.
7. Гладкий С.О. Деформації правосвідомості у контексті правового самопізнання. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць. Харків: ХНУ, 2014. № 1137. С. 22-25
8. Гладкий С.О. Самосвідомість як структурно-функціональне ядро правового самопізнання. Часопис Київського університету права : Український науковотеоретичний часопис. Київ : КУП, 2014. № 3. С. 13-16.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
5. Національна поліція України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
6. Національна асоціація адвокатів України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://unba.org.ua/>
7. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ccu.gov.ua/>
8. Офіс Генерального прокурора: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
9. Служба безпеки України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://ssu.gov.ua/>

10. Національне антикорупційне бюро України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://nabu.gov.ua/>
11. Центр суддівських студій. URL: <http://www.pjudges.org.ua>
12. Нотаріуси України. URL: <http://www.notarius.com.ua>
13. Центр розвитку українського законодавства. URL: <http://www.uldc.kiev.ua>
14. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <http://www.court.gov.ua/vscourt>
15. Форум працівників МВС України. URL: <http://www.police.ua>
16. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
17. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.catalogue.nplu.org>